

gIds
VADER EN DOCHTER
OP REIS

MIET EEN PUBER NAAR PERU

Vaders van een puberdochter kennen het klappen van de zweep: als je iets zinnigs te zeggen hebt over Lady Gaga of Pukkelpop, doe gerust. Maar anders kan je beter zwijgen. Tenzij je het aanpakt zoals reisjournalist Sjors van Beek: hij sleurt zijn dochter al sinds haar zesde mee de wereld rond, van Rwanda tot China. Intussen is Simone 13 en trokken ze samen naar Peru. Op zoek naar lama's en bevroren vriendinnetjes.

DOOR XXX

lalala

gIds

VADER EN DOCHTER OP REIS

Negen uur lang hebben we, hoog in de Peruaanse Andes, rondgewandeld over de imposante ruïnes van Machu Picchu. Dan wordt het tijd om weer af te dalen naar het dorp diep beneden. Nog een laatste blik en we beginnen aan de steile trap omlaag: 500 treden diep. 'Pap', zegt mijn 13-jarige dochter Simone beslist, 'ik weet het zeker, ik kom hier binnen tien jaar nog eens terug, als ik op wereldreis ga met een vriendinnetje.'

Haar woorden doen deugd. Nu weet ik zeker dat zij zelf ook geniet van het gesleep door de tropen. Ik hoef me niet schuldig te voelen omdat ik, als reislustige alleenstaande vader, mijn dochter telkens weer meeneem naar alle uithoeken van de wereld. Een vliegticket, een reistas, en ter plekke met het openbaar vervoer de wijde wereld in: het kan, ook met een kind.

Het bezoek aan de magische Incastad Machu Picchu valt in het begin van onze drie weken door Peru. Intussen hebben we al gemerkt dat dit land een makkelijke en dankbare reisbestemming is. Het is Zuid-Amerika op zijn kleurrijkst en meest intens, en toch met alle gemakken die een toerist nodig heeft. En, prettige bijkomstigheid: opmerkelijk koeler dan veel andere "verwegbestemmingen", waardoor het allemaal een stuk minder vermoeiend wordt.

Ik ben al vaak in Zuid-Amerika geweest, maar Peru had ik, door de jarenlange politieke en maatschappelijke onrust, altijd gemeden. Ook voor Simone is het niet de eerste keer in dit continent. Eerder reisden we samen door Argentinië, Uruguay en Nicaragua. Dankzij die tripjes koos ze een jaar geleden Spaans als keuzevak op school, en nu kan ze die kennis voor het eerst, een beetje, in de praktijk brengen. *Me llamo Simone, soy de Holanda*. 'Ik heet Simone, ik kom uit Nederland', antwoordt ze op eigen houtje en met gepaste trots aan de belangstellende Peruanen. Vader hoeft niet te tolken.

We zijn zeker niet de enige toeristen in Peru. Het land wordt overstroomd door Westerse vakantiegangers, ook met jonge kinderen. En bijna allemaal volgen ze de klassieke "Gringo Trail", het rondje Lima-Nazca-Arequipa-Titicaca-Cuzco-Machu Picchu: tegen de klok in door het zuiden van dit immense land, 42 keer zo groot als België. De meeste bezoekers doen dat in groep of, als de beurs het toelaat, met een vooraf samengesteld gezinspakket. Wij zien ter plaatse wel hoe we het

aanpakken. Bovendien volgen we de gebruikelijke route in omgekeerde richting, met de klok mee. Het nadeel is het plotse hoogteverschil: wie na aankomst in Lima meteen naar Cuzco gaat - hoog in de Andes - moet een dag of twee wennen aan die 3400 meter boven zeeniveau. Andersom gaat de klim geleidelijker. Maar zo hebben we wel alle tijd voor de spectaculairste attracties en hoeven we er op het einde van de trip niet snel-snel de hoogtoppen door te jagen.

KUS VAN EEN LAMABABY

Voor Cuzco moet je de tijd nemen. Kasseienstraatjes, honderden gebouwen uit de Spaans-koloniale tijd, sfeervolle pleintjes en een grandioze Plaza de Armas, de "Grote Markt" die je in zoveel Latijns-Amerikaanse steden vindt. Deze stad is een ware parel, het dagenlange dwalen waard. Op de Plazoleta Nazarenas strijken we even neer bij een kraampje waar we een portie picarones, de lokale oliebolletjes, knabbelen. Uit een smal steegje naast de Iglesia de San Antonio komt een groepje Indianen afgelopen: drie vrouwen, drie kinderen, allemaal in felle poncho's, rokken, sjaals en hoofdedkels. Ze voeren twee lama's en een baby lama met zich mee. Dochter Simone mag, tegen een kleine vergoeding, op de foto met deze hoogst knuffelbare dieren. Een toeristentrucje, zeker. Maar stel je voor: de hemelse blik van een dertienjarig meisje dat een kus krijgt van zo'n wollig lamalammetje! Die staat nog altijd op mijn netvlies gegrift.

Na drie dagen kuieren door Cuzco nemen we vanuit het nabijgelegen Ollantaytambo de trein naar Machu Picchu. We hebben geluk: we krijgen de twee beste plekken in de luxueuze Vistadome-trein. Voorin de eerste wagon, naast de cabine van de machinist, met vrij uitzicht op de rails en de besneeuwde toppen van de Andes, zesduizend meter hoog. Statig slingert de blauwe trein zich door het imposante landschap en houdt hij halt aan de voet van de steile, losstaande groene bergen. Ergens daarboven, in de nevelen, rusten de Incaruïnes die ik al dertig jaar wil zien. De volgende ochtend, nog in het donker, is het zover: met een busje gaan we zigzaggend naar boven. Als de wolken wegdrijven, verschijnt de zon boven de heuvelkammen en zien we Machu Picchu zich ontvouwen. Het is betoverend.

Zo vallen we in Peru van de ene verbazing in de andere. Bijvoorbeeld als we enkele dagen later, na »

REIZEN MET EEN KIND

Auteur Sjors van Beek reist al jarenlang met zijn dochter Simone (nu 13) buiten Europa. Sinds haar zesde hebben ze samen gereisd in Afrika (Gambia, Senegal, Rwanda), Azië (Sri Lanka, China, Bali), Noord-Amerika (New York en oostkust) en Latijns-Amerika (Argentinië, Uruguay, Nicaragua). Meestal gaan ze ongeorganiseerd en bezoeken ze het land op eigen houtje met het openbaar vervoer, van hotel naar hotel. In China hebben ze - door de taalbarrière - deelgenomen aan een halfgeorganiseerde groepsreis, waarbij vervoer en onderdak vooraf waren geregeld. In Gambia, Sri Lanka en Bali boekten ze een appartement in een toeristengebied en maakten ze vandaaruit (dag)tripjes. Voordat Sjors van Beek vader werd, heeft hij vele reizen gemaakt in de tropen, merendeels Azië en Latijns-Amerika. 'Ik wilde zelf graag blijven reizen, ook na de komst van mijn kind. Bovendien vind ik het belangrijk dat een kind ervaart hoe het elders in de wereld is. Ze gaat daardoor meer beseffen hoe gelukkig ze zich mag prijzen dat ze in een welvarend, goed georganiseerd land is geboren', aldus Van Beek. Dochter Simone heeft de smaak inmiddels ook te pakken en maakt nu plannen voor een eigen wereldreis, na de middelbare school.

een busreis van tien uur over de hoogvlakte, het Titicacameer beneden zien schitteren. Het hoogst gelegen meer ter wereld, op 3800 meter boven de zeespiegel, beneemt ons letterlijk de adem. Echt last van hoogteziekte krijgen we gelukkig niet, maar elke fysieke inspanning doet je wel hijgen als een werkpaard.

Vanuit Puno, de stad op de oever van Titicaca, nemen we met tientallen andere toeristen een boot naar de drijvende eilanden van de Uros, een Indianenvolk. Die eilandjes zijn gemaakt uit riet en het lijkt dus alsof je wandelt op een dik, wiebelend pak stro. Een bevreemdende ervaring. De bewoners leggen aan de hand van een schaalmodel uit hoe de eilanden worden gemaakt: acht maanden werk om er een jaar of twintig te kunnen wonen, dan zijn de eilanden onderaan zover weggerot dat ze opnieuw moeten beginnen "bouwen". Het licht op deze hoogte is ongemeen fel, de kleuren van de Indiaanse kledij spetteren je tegemoet. Onze foto's lijken wel kleurplaten.

Daarna varen we verder naar het eiland Amantani. Daar worden we opgewacht door de Indiaanse Juana. Niet toevallig uiteraard: zij werd "geboekt" in één van de vele reisagentschappen in dit land. Vanuit het havenje klauteren we de helling op, naar haar huisje waar we deze nacht zullen doorbrengen. Een maaltijd van zoete aardappelen, rijst en maïssoep, en een verkwikkende kop cocathee, en dan beginnen we aan de tweede helft van de vermoeiende klim, naar de top van het eiland. Daar

wacht ons een onvergetelijk uitzicht. Kobaltblauw water, waar je ook kijkt, en aan de overkant van het meer kleuren de hoogste bergen van Bolivia roze in het laatste zonlicht.

Als de duisternis valt, krabbelen we over de rotspaadjes naar beneden, naar het dorps huis waar de eilanders muziek en dans opvoeren voor de bezoekers. Boven ons glimt een fantastische sterrenhemel. We zien het Zuiderkruis en begrijpen iets beter waarom de Inca's zo'n diepgaande studies maakten van de hemellichamen.

13-JARIGE IJSMAGD

Wie door Peru reist, doorkruist talloze klimaatzones, en ook de landschappen veranderen zienderogen. Er is de hoge Andes, met ten westen een kuststrook van de droogste woestijnen ter wereld, en ten oosten de uitgestrekte regenwouden van de Amazone. Dat gebied slaan we over, na Titicaca buigen we af in zuidwestelijke richting. Opnieuw een lange busreis, maar we vervelen ons geen moment. Dorre vlaktes, nog altijd op zo'n drieduizend meter hoogte, doorspekt met geel stug Andesgras, kuddes lama's, alpaca's en vicuña's, en af en toe een diepblauw meer, spiegelend in het oogverblindende zonlicht. We overbruggen een pas van 4910 meter hoogte, het hoogste punt van onze reis.

Dit is het gebied van de condors, die kolossale aasetende gieren. We stappen uit bij de Cruz del Condor, het Condorkruis, een uitzichtpunt over

gIds

VADER EN DOCHTER OP REIS

de Cañon del Colca. Deze canyon is met zijn 3500 meter maar liefst twee keer zo diep als de Grand Canyon. En daar zweven ze: de condors, majestueus drijvend op de warme luchtstromen, spiedend naar een prooi. Het lied *El condor pasa*, wereldwijd bekend geraakt in de versie van Simon & Garfunkel (*If I could*), zingt in mijn hoofd. Na de natuurpracht is het tijd voor een geschiedenisles. In het nabijgelegen Arequipa staan we - in een schemerige museumzaal - oog in oog met Juanita, de ijsmagd. Diepgevroren in een glazen vrieskist, een 500 jaar oude ijsmummie van een 13-jarig Incameisje. In de hoogdagen van het Incarijk werd ze geofferd aan de goden, hoog op de top van de vulkaan Ampato. Vanuit de toenmalige hoofdstad Cuzco liep ze, onder begeleiding van priesters en verdoofd door het kauwen van cocabladeren, naar boven. Om pas eeuwen later weer af te dalen, dood. Het offer was nodig, vonden de Inca's, om een rommelende goddelijke vulkaan tevreden te stellen. Uitverkoren worden als mensenoffer was een eer. Ik zie vooral een kind dat net zo oud was als Simone, en ik gruw bij de gedachte. Simone kan het ook amper bevatten, ze is verbijsterd en staart minutenlang naar haar leeftijdsgenootje. Kinderen kijken anders naar de wereld dan volwassenen, zo valt me telkens weer op als ik reis met mijn dochter. In een van de vele barokke kerken die we bezoeken, stelt Simone opeens een vraag: 'Waarom hebben de Jezusbeelden hier allemaal bebloede knieën en in Nederland niet?'

En kinderen vinden andere dingen leuk - maar in Peru valt het heel goed te combineren. In Arequipa zwerven we 's avonds bij kaarslicht door het immense Santa Catalina-klooster, een eeuwenlang voor de buitenwereld afgesloten nonnenklooster middenin de stad. Kruipe en sluipen door de tientallen cellen waar de zusters leefden. Een spannend spookhuis voor een pubermeisje, een imposante culturele ervaring voor een vader. Peru is indrukwekkend voor reizigers van alle leeftijden. Terug aan de westkust zoemen we in een piepklein tweemotorig vliegtuigje over de mysterieuze Nazca-lijnen, de eeuwenoude, honderden meters grote tekeningen in de woestijnbodem. We scheuren in een *sand buggy* over de kolossale zandduinen van Huacachina en wanen ons in de Sahara. En dan keren we terug naar Lima, de hoofdstad die 's winters altijd verstopt is onder een mistig deken van grauwe wolken. Daar vergapen we ons aan het feeërieke waterballet van dertien verlichte fonteinen in het Parque de la Reserva. We bezoeken de gelambriseerde zaal waar de Spaanse Inquisitie haar wrede zittingen hield en aanschouwen de tienduizenden menselijke skeletten in de catacomben van het San Francisco-klooster, netjes gerangschikt op botsoort. Als het tijd wordt om naar het vliegveld te gaan, brengen we de plaatselijke Plaza de Armas een laatste groet. 'Voor jou is het een afscheid van Peru, pap', zegt mijn dochter. 'Voor mij niet. Want ik sta hier over een paar jaar terug.'

PERU

- Je kan Peru op alle mogelijke manieren bezoeken, van volledig georganiseerd tot op de bonnefooi, en alles daartussenin. In het land zelf is een overvloed aan mogelijkheden om (delen van) de reis vast te leggen: plaatselijke reisagentschappen regelen alle denkbare tripjes en excursies. Sommige bezoeken moeten tijdig (soms al maanden van tevoren) worden gereserveerd: Op Machu Picchu mogen maximaal 2500 bezoekers per dag binnen, de trein ernaartoe raakt in het hoogseizoen (juli/augustus) snel volgeboekt. Ook wie de Inca Trail (de vierdaagse trektocht naar Machu Picchu) wil lopen, moet maanden vooraf een permit boeken. Dat kan allemaal op het internet.
- Een ticket van Europa naar Lima kost - in de zomermaanden - zo'n 1200 euro. Hotels rekenen vanaf 20 euro per nacht, heerlijk eten kan al voor enkele euro's.
- Het weer kan enorm verschillen, dus vergeet geen warme kledij voor de hooggelegen berggebieden: daar kan het 's nachts zelfs vriezen. Een visum is niet nodig, inentingingen niet verplicht, malariatabletten alleen nodig voor wie naar de Amazone reist.